

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет з підготовки іноземних громадян
Кафедра фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук

**ПЕДАГОГІКА ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ З ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ**
(назва освітньої компоненти)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти**

підготовки другий магістерський рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми Лабораторна діагностика
(найменування освітньої програми)

спеціалізації (й) _____
(код та найменування спеціалізації)

2023 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти «Педагогіка та методика викладання у вищій школі з педагогічною практикою» спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування» освітньої програми «Лабораторна діагностика» (1.6д) спеціалізації (й) _____ для здобувачів вищої освіти I курсу.

Розробники:

БЕРЕСТОВА Алла, доцент фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук, канд. філол. наук
ЛИСЕНКО Наталя, доцент фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук, канд. філол. наук
(вказати ПРИЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри **фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук**
Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Завідувач кафедри

доц. Ольга НАЗАРКО

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських та соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол від «05» вересня 2023 року № 1

Голова профільної комісії

проф. Алла НЕМЧЕНКО

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська.

Статус освітньої компоненти: обов'язкова.

Передумови вивчення освітньої компоненти: «Педагогіка та методика викладання у вищій школі з педагогічною практикою» ґрунтується на попередньому вивченні здобувачами історії та культури України, історії сучасного світу, філософії, етики та естетики, психології спілкування, деонтології та догляд за хворим.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Педагогіка та методика викладання у вищій школі з педагогічною практикою» є опанування основних принципів та категорій педагогічної науки – навчання, виховання, розвиток особистості фахівця, їх роль та місце у підготовці фахівця; дидактичні аспекти змісту, форм, методів, засобів і технологій навчання та виховання.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ECTS.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Педагогіка та методика викладання у вищій школі з педагогічною практикою» є забезпечення процесу психолого-педагогічної підготовки магістрантів до викладацької діяльності та формування педагогічної компетентності з планування та організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Педагогіка та методика викладання у вищій школі з педагогічною практикою» є формування у здобувачів:

- теоретичних основ педагогіки з урахуванням сучасного стану розвитку освіти в Україні та закордоном;
 - знань процесів освітньої інтеграції в європейський і світовий освітній простір;
 - знання про сутності, закономірності, принципи, методи та форми освітнього процесу;
 - педагогічної компетентності майбутніх фахівців;
 - знання про інноваційні освітні технології;
- умінь та навичок використання знань з педагогіки з метою неперервного удосконалення майбутньої професійної діяльності та самовдосконалення.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Педагогіка» забезпечує набуття здобувачами освіти *компетентностей*: загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 5. Здатність вчитись і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати автономно.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

ПРН 1. Застосовувати професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 5. Аргументувати висновки та виявляти зв'язки між сучасними концепціями в організації

процесу управління на кожному етапі **професійної діяльності**.

ПРН 7. Демонструвати поглиблення базових знань за допомогою самоосвіти, демонструвати вміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами..

ПРН 10. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності та формувати почуття.

ПРН 16. Виконувати точно та якісно лабораторні дослідження, удосконалювати методики їх проведення, забезпечувати якість клінічних лабораторних досліджень, достовірність і єдність результатів та навчати інших.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен:

знати:

- організацію освітнього процесу та його особливості у ЗВО України;
- специфіку розвитку особистості;
- особливості форм та методів виховання;
- сутність, закономірності та принципи освітнього процесу;
- педагогічні умови реалізації принципів навчання в освітній діяльності;
- особливості форм, методів і засобів організації освітнього процесу в умовах вищого навчального закладу;
- характеристику освітніх технологій, їх класифікацію;
- роль самоосвіти у становленні професійної компетентності майбутнього фахівця.

вміти:

- оперувати педагогічними категоріями і поняттями;
- визначати роль педагогічних знань у житті людини та у діяльності фахівця;
- визначати фактори розвитку особистості та їх урахування у підходах до навчання;
- визначати особливості застосування принципів та закономірностей навчання та виховання;
- упроваджувати форми, методи та засоби навчання та виховання в освітньому процесі;
- використовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою та навчально-методичною літературою.

володіти:

- методами, засобами та освітніми технологіями, спрямованими на розвиток у здобувачів вищої освіти необхідних знань, умінь і навичок; професійно і соціально значущих особистісних якостей;
- активними та інтерактивними методами навчання;
- методикою підготовки та проведення різних видів лекцій, науково-практичних семінарів, конференцій;
- навичками самостійно аналізувати та творчо реалізувати заходи з розв'язання педагогічних проблем, що виникають в освітньому процесі, пояснювати та формулювати соціально та індивідуально-орієнтовані рекомендації щодо вирішення реальних педагогічних ситуацій;
- навичками самоосвіти та самовдосконалення, саморегуляції формувати індивідуальний стиль науково-професійної діяльності.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лекція		п/з	с/з	с. р
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>		<i>4</i>

Модуль 1. Педагогіка та методика викладання у вищій школі з педагогічною практикою					
Змістовий модуль 1. Педагогіка та методика викладання у вищій школі					
Тема 1. Предмет та завдання педагогіки вищої школи. Характеристика освітнього процесу у вищій школі	10	1			9
Тема 2. Методичне забезпечення навчальних дисциплін у ЗВО у відповідності до компетентнісного підходу	10	1		3	6
Тема 3. Характеристика освітнього процесу у вищій школі. Форми, методи і засоби навчання у вищій школі	10	1		3	6
Тема 4. Сучасні освітні технології	10	1		3	6
Тема 5. Методика проведення занять у закладах вищої освіти	10			3	7
Тема 6. Контроль змістового модуля 1	10			2	8
Разом за змістовим модулем 1	60	4		14	42
Змістовий модуль 2. Педагогічна практика					
Тема 1. Підготовка та проведення лекційного заняття	5			3	2
Тема 2. Підготовка та проведення семінарського заняття	5			3	2
Тема 3. Підготовка та проведення практичного заняття	5			3	2
Тема 4. Підсумкова конференція та захист практики	6			4	2
Тема 5. Контроль змістового модуля 2	7			3	4
Разом за змістовим модулем 2	28			16	12
Семестровий залік	2			2	
Усього годин	90	4		18	54

5. Зміст програми освітньої компоненти

Модуль 1. Педагогіка та методика викладання у вищій школі з педагогічною практикою

Змістовий модуль 1. Загальні питання педагогіки

Тема 1. Предмет та завдання педагогіки вищої школи. Характеристика освітнього процесу у вищій школі.

Предмет педагогіки вищої школи. Завдання педагогіки вищої школи. Загальні положення з педагогічної практики. Основні категорії педагогіки вищої школи. Зміст педагогічної практики та види роботи. Система освіти в Україні та сучасні тенденції реформування освіти

Тема 2. Методичне забезпечення навчальних дисциплін у ЗВО у відповідності до компетентнісного підходу.

Основні функції та компоненти процесу навчання. Види навчання. Поняття про закономірності, принципи та правила навчання. Зміст, форми і методи навчання. Вибір форм та методів навчання залежно від завдань, змісту навчання і рівня підготовленості здобувачів вищої освіти. Організація контролю й оцінювання навчальних досягнень студентів

Тема 3. Характеристика освітнього процесу у вищій школі. Форми, методи і засоби навчання у вищій школі.

Поняття про форми, методи та засоби навчання. Імідж викладача. Складові педагогічної техніки (зовнішній вигляд викладача, техніка мови, техніка міміки, жестів, пантоміміки, психотехніка). Види лекцій: проблемна, бінарна, мультимедійна лекція, лекція-конференція, лекція-дискусія, лекція-бесіда й ін. Структура лекції. Дидактичні і методичні вимоги до лекції. Семінарські, практичні й лабораторні заняття, їхня мета й функції

Тема 4. Сучасні освітні технології.

Освітні технології, їх класифікація. Принципи та ознаки педагогічної технології. Інтерактивні методи навчання

Контроль ЗМ 1

Перевірка рівня отриманих знань із тем, що входять до змістового модуля 1.

Змістовий модуль 2. Педагогічна практика

Тема 1. Підготовка та проведення лекційного заняття.

Методична розробка лекційного заняття. Форма аналізу проведеного заняття. Аналіз проведеного лекційного заняття. Створення презентації лекційного заняття

Тема 2. Підготовка та проведення семінарського заняття.

Методична розробка семінарського заняття. Аналіз проведеного заняття. Керована дискусія (мозковий штурм, дерево рішень)

Тема 3. Підготовка та проведення практичного заняття.

Методична розробка практичного заняття. Аналіз проведеного заняття. Розробка вправ та тестів різного типу

Тема 4. Підсумкова конференція та захист практики.

Педагогічна майстерність викладача.

Тема 5. Контроль змістового модуля 2

Перевірка рівня отриманих знань із тем, що входять до змістового модуля 2.

Семестровий залік

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах
1	Предмет та завдання педагогіки вищої школи. Характеристика освітнього процесу у вищій школі	1
2	Методичне забезпечення навчальних дисциплін у ЗВО у відповідності до компетентнісного підходу	1
3	Характеристика освітнього процесу у вищій школі. Форми, методи і засоби навчання у вищій школі	1
4	Сучасні освітні технології	1
Усього годин		4

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах
1	Методичне забезпечення навчальних дисциплін у ЗВО у відповідності до компетентнісного підходу	3
2	Характеристика освітнього процесу у вищій школі. Форми, методи і засоби навчання у вищій школі	3
3	Сучасні освітні технології	3
4	Методика проведення занять у закладах вищої освіти	3
6	Контроль змістового модуля 1	2
Усього годин		14

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах
1	Підготовка та проведення лекційного заняття	3

2	Підготовка та проведення семінарського заняття	3
3	Підготовка та проведення практичного заняття	3
4	Підсумкова конференція та захист практики	4
5	Контроль змістового модуля 2	3
6	Семестровий залік	2
	Усього годин	18

9. Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом

10. Самостійна робота

	Назва теми	Обсяг у годинах
1	Предмет та завдання педагогіки вищої школи. Характеристика освітнього процесу у вищій школі	9
2	Методичне забезпечення навчальних дисциплін у ЗВО у відповідності до компетентнісного підходу	6
3	Характеристика освітнього процесу у вищій школі. Форми, методи і засоби навчання у вищій школі	6
4	Сучасні освітні технології	6
5	Методика проведення занять у закладах вищої освіти	7
6	Контроль змістового модуля 1	8
7	Підготовка та проведення лекційного заняття	2
8	Підготовка та проведення семінарського заняття	2
9	Підготовка та проведення практичного заняття	2
10	Підсумкова конференція та захист практики	2
11	Контроль змістового модуля 2	4
	Усього годин	54

Завдання та контроль самостійної роботи

1. Скласти словник (глосарій) основних понять тем ОК «Педагогіка та методика викладання у вищій школі з педагогічною практикою».
2. Підготувати доповідь на тему: «Вплив основних біосоціальних характеристик здобувачів на діяльність викладача».
3. Написати есе на тему: «Завдання національного виховання студентської молоді у ВНЗ».
4. Підготувати методичну розробку виховної бесіди за власною темою.
5. Підготувати повідомлення про актуальні проблеми організації освітнього процесу у вищій школі на основі аналізу публікацій педагогічних журналів.
6. Скласти таблицю професійних і особистісних якостей викладача вищої школи.
7. Скласти схему-характеристику форм навчання у ВНЗ.
8. Визначити переваги та недоліки традиційних та активних методів навчання.
9. Підготувати доповідь у вигляді презентації будь-якої освітньої технології (технологія проблемного навчання, кредитно-модульна технологія, технологія особистісно-орієнтованого навчання, кейс-технологія, інформаційно-комунікативна технологія, ігрові технології).
10. Підготувати виступ на тему: «Самоосвіта протягом життя як чинник розвитку особистості».
11. Обґрунтувати вибір використання комп'ютерних засобів навчання у навчальному процесі.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Таблиця нарахування балів поточного контролю на практичному занятті з освітньої компоненти «Педагогіка та методика викладання у вищій школі з педагогічною практикою»

Поточне тестування та самостійна робота								Сума		
ЗМ 1				Контроль ЗМ1	ЗМ 2				Контроль ЗМ2	
T1	T2	T3	T4		T5	T6	T7	T8		
3	3	3	3	26	3	3	3	3	26	100
3	3	3	3		3	3	3	3		

Нарахування та розподіл балів під час поточного контролю

Оцінка “3” (високий рівень) ставиться здобувачу освіти, який має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, для виконання творчих завдань. Здобувач освіти уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення, виявляти відстоювати особисту позицію.

Оцінка “2,5” (достатній рівень) ставиться здобувачу освіти, який знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях. Володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням, класифікацією, порівнянням), вміє робити висновки, самостійно виправляти допущені помилки. Відповідь здобувача повна, правильна, логічна, обґрунтована, але їй бракує власних суджень. Здобувач освіти здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності, застосовувати знання не лише у відомих, а й змінених ситуаціях.

Оцінка “2” (низький рівень) ставиться здобувачу освіти, який відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про предмет вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти

Оцінювання поточної навчальної діяльності здобувача здійснюється викладачем на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей заняття.

На практичному занятті здобувач повинен засвоїти та знати:

знати:

- організацію освітнього процесу та його особливості у ЗВО України;
- специфіку розвитку особистості;
- особливості форм та методів виховання;
- сутність, закономірності та принципи освітнього процесу;

- педагогічні умови реалізації принципів навчання в освітній діяльності;
- особливості форм, методів і засобів організації освітнього процесу в умовах вищого навчального закладу;
- характеристику освітніх технологій, їх класифікацію;
- роль самоосвіти у становленні професійної компетентності майбутнього фахівця.

вміти:

- оперувати педагогічними категоріями і поняттями;
- визначати роль педагогічних знань у житті людини та у діяльності фахівця;
- визначати фактори розвитку особистості та їх урахування у підходах до навчання;
- визначати особливості застосування принципів та закономірностей навчання та виховання;
- упроваджувати форми, методи та засоби навчання та виховання в освітньому процесі;
- використовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою та навчально-методичною літературою.

володіти:

- методами, засобами та освітніми технологіями, спрямованими на розвиток у студентів необхідних знань, умінь і навичок; професійно і соціально значущих особистісних якостей;
- активними та інтерактивними методами навчання;
- методикою підготовки та проведення різних видів лекцій, науково-практичних семінарів, конференцій;
- навичками самостійно аналізувати та творчо реалізувати заходи з розв'язання педагогічних проблем, що виникають в освітньому процесі, пояснювати та формулювати соціально та індивідуально-орієнтовані рекомендації щодо вирішення реальних педагогічних ситуацій;

навичками самоосвіти та самовдосконалення, саморегуляції формувати індивідуальний стиль науково-професійної діяльності.

12. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Форми *поточного* контролю: усне опитування, захист індивідуального завдання, тестовий контроль, контроль засвоєння змістових модулів. Форма контролю – семестровий залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. При засвоєнні кожної теми змістового модуля за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за бальною шкалою системи оцінювання, які потім підсумовуються і в залежності від кількості набраних балів здобувач освіти може отримати максимально – 26 балів, мінімально задовільна кількість – 18 балів. Максимальна кількість, яку може набрати здобувач освіти за поточну діяльність при вивченні модуля дорівнює 60 балам, мінімальна кількість – 36 балів.

13. Методичне забезпечення

1. Робоча програма освітньої компоненти.
2. Календарно-тематичний плани.
3. Методичні матеріали комп'ютерних презентацій лекцій.
4. Перелік теоретичних питань до змістового модуля 1 та змістового модуля 2 освітньої компоненти.
5. Ресурс дистанційної підтримки самостійної роботи студентів.
6. Пакет білетів до контролю змістового модуля 1 та змістового модуля 2.
7. Пакет комплексної контрольної роботи з освітньої компоненти.

14. Рекомендована література**Основна**

1. Кайдалова Л. Г. Педагогіка та психологія вищої школи : навч. посіб. / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н.В. Альохіна, Н. В. Шварп. – Х.: НФаУ, 2019. - 234 с.
2. Педагогіка вищої школи з педагогічною практикою [Електронний ресурс] : метод. рек. до самост. роботи для аспірантів / Л. Г. Кайдалова, О. О. Романовська, Н. В. Науменко ; НФаУ. - Електрон. текстові дан. - Харків : НФаУ, 2021. - 29 с.
3. Педагогіка вищої школи з педагогічною практикою: метод. рек. до практ. та семінар. занять для аспірантів / Л. Г. Кайдалова, О. О. Романовська, Н. В. Науменко ; НФаУ. - Електрон. текстові дан. - Харків : НФаУ, 2021. - 46 с.

Допоміжна

1. Психологія спілкування: навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Х.: НФаУ, 2018. — 140 с.

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с. Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf
2. Дистанційний ресурс НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.pharmel.kharkiv.edu/